

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1371

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Minister voor Rechtsbescherming over de actie *#ikpiketnietmeer* van 1 t/m 14 januari 2020 en het breken van deze staking (ingezonden 16 december 2019).

Antwoord van Minister **Dekker** (Rechtsbescherming) (ontvangen 17 januari 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 1279.

Vraag 1

Hoeveel sociaal advocaten hebben zich minder aangemeld voor de piketdiensten in de periode 1 t/m 14 januari 2020 dan we redelijkerwijs hadden mogen verwachten op basis van cijfers van eerdere jaren?

Antwoord 1

De raad voor rechtsbijstand heeft mij laten weten dat deze informatie niet te achterhalen is. Advocaten geven voorafgaand hun beschikbaarheid op voor de gehele roosterperiode van een half jaar. Vervolgens worden advocaten op basis van hun beschikbaarheid naar evenredigheid ingeroosterd voor het betreffende rooster en rechtsgebied in dat semester. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat een advocaat voor zijn of haar evenredige deel in een latere periode van het eerste semester wordt ingedeeld. Het rooster geeft dus geen betrouwbaar beeld van het aantal advocaten dat zich voor een bepaalde periode in een semester had aangemeld.

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat 39% van de sociaal advocaten gaat staken? Klopt dat cijfer?

Antwoord 2

Uit informatie van de raad voor rechtsbijstand blijkt dat 39% van de piketadvocaten zich niet beschikbaar heeft gesteld voor het verlenen van rechtsbijstand in de eerste twee weken van januari 2020. De raad vraagt bij het opmaken van de piketroosters de advocaten niet naar de redenen van niet-beschikbaarheid. Het valt dan ook niet te zeggen welk deel van de genoemde 39% niet beschikbaar zou zijn vanwege aangekondigde acties. Overigens wordt een beschikbaarheid van 100% in de praktijk nooit gehaald.

Vraag 3

Waarom kon u de Kamer eerder niet informeren over het aantal stakende advocaten?¹

Antwoord 3

Nadat de Nederlandse orde van advocaten (NOvA) en de specialisatieverenigingen hadden aangegeven dat de aangekondigde acties wat hen betreft van de baan waren, konden advocaten tot en met 1 december jl. opnieuw hun beschikbaarheid opgeven voor de eerste twee weken van januari. Vervolgens waren enkele dagen nodig om te bezien welke piketroosters alsnog op de normale manier konden worden gevuld. Hierna zijn de antwoorden op de vragen van het lid Van Nispen van 22 november jl. (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 1082) op 6 december jl. naar uw Kamer verzonden.

Vraag 4

Klopt het dat in diverse regio's veel advocaten gaan staken en dat bijvoorbeeld in de regio Ede-Wageningen 100% staakt en dus niet deelneemt aan piketdiensten in de eerste twee weken van 2020?

Antwoord 4

Zoals ik ook heb geantwoord naar aanleiding van de Kamervragen van het lid Van Nispen van 22 november jl., heeft de raad voor rechtsbijstand op een paar uitzonderingen na alle piketroosters op de normale manier kunnen vullen. Er zijn desalniettemin advocaten die de aangekondigde acties hebben gehandhaafd. Voor specifiek de advocaten in piketzaken straf en jeugd in de regio Ede-Wageningen heeft de raad voor rechtsbijstand aangegeven dat 100% staakt.

Vraag 5

Wat zegt deze stakingsbereidheid in sommige regio's over de verantwoordiging van deze beroepsgroep over het toegezegde incidentele geld waarmee u denkt de woede te hebben gesust?

Antwoord 5

Over de mogelijke wens tot het vasthouden aan acties spreek ik geen oordeel uit. Het is aan iedere advocaat om hierin zelf een afweging te maken.

Vraag 6

Klopt het bericht dat door de Raad voor Rechtsbijstand een forse beschikbaarheidsvergoeding van 1.350 euro voor drie dagen piket wordt geboden aan advocaten uit andere regio's om het piketrooster alsnog gevuld te krijgen? Hoe zit dit precies? Wat is uw rol hierin geweest?

Antwoord 6

Om ervoor te zorgen dat ook in de eerste twee weken van januari in heel Nederland de direct noodzakelijke rechtsbijstandverlening is verzekerd, zijn maatregelen getroffen. De raad voor rechtsbijstand heeft contact opgenomen met advocaten die zich beschikbaar hebben gesteld voor de verlening van rechtsbijstand. Hen is gevraagd of zij bereid zijn in een andere regio bij te springen of meer piketdiensten te vervullen dan gebruikelijk is. Deze advocaten ontvangen hiervoor een aangepaste vergoeding, omdat van hen gevraagd wordt meer dan gebruikelijk beschikbaar en bereikbaar te zijn. De vergoeding is gebaseerd op een geschat aantal zaken gedurende een piketdienst. Voor dat aantal ontvangen zij een gegarandeerde forfaitaire vergoeding. Als zij in die periode meer zaken doen, kunnen zij het meerdere declareren volgens de normale regels. De hoogte van deze vergoeding is in samenspraak tussen mij en de raad tot stand gekomen.

Vraag 7 en 8

Waarom weigert u al heel erg lang om sociaal advocaten een redelijke vergoeding te bieden en vindt u vervolgens het bieden van een forse beschikbaarheidsvergoeding een aanvaardbare oplossing voor de hinder die

¹ Kamervragen 2019Z23006

ondervonden wordt door een actie van sociaal advocaten die terecht actie voeren voor een redelijke vergoeding? Vindt u dat geen oneigenlijk middel om een stakingsactie de kop in te drukken? Vindt u niet dat deze extra beschikbaarheidsvergoeding beter verdeeld kan worden onder alle sociaal advocaten die al jaren verzoeken om een redelijke vergoeding?

Antwoord 7 en 8

Over mijn voornemens ten aanzien van de overstap naar een modern en financieel duurzaam stelsel voor gesubsidieerde rechtsbijstand en een daarbij passende vergoeding voor sociaal advocaten heb ik uw Kamer bij verschillende gelegenheden geïnformeerd.² Ik ben van mening dat ook advocaten mogen staken. Dat daarvan hinder wordt ondervonden, is niet te vermijden. Ik reken het evenwel tot mijn (stelsel-)verantwoordelijkheid om te bewaken dat de noodzakelijke rechtsbijstand te allen tijde gewaarborgd is. Daarom heb ik, in samenspraak met de raad voor rechtsbijstand, gewerkt aan aanvullende maatregelen om dit te bewerkstelligen.

Vraag 9 en 10

Waar komt dit geld nu opeens vandaan?

Als deze bedragen nu wel beschikbaar zijn om er voor te zorgen dat advocaten beschikbaar zijn voor piketdiensten, waarom kan dat dan niet altijd geboden worden?

Antwoord 9 en 10

De in het antwoord op de vragen 7 en 8 bedoelde vergoedingen zijn, in het kader van een noodmaatregel, slechts in een beperkt aantal gevallen toegekend. Deze kosten kunnen daarom worden opgevangen binnen de begroting van de raad voor rechtsbijstand.

² Kamerstuk 31 753, nr. 155; Kamerstuk 31 753, nr. 159; Kamerstuk 31 753, nr. 177; Kamerstuk 31 753, nr. 190.